

PROJECTLEIDERSSAMENVATTING

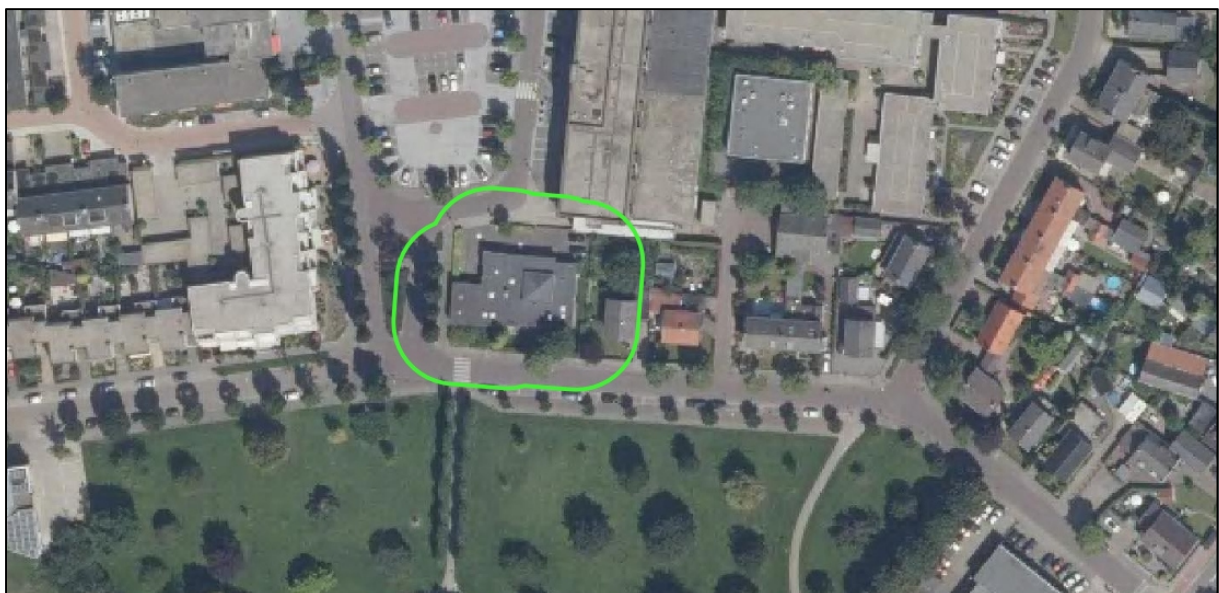
NIET-GESPRONGEN EXPLOSIEVEN

Datum: 28 oktober 2016
Kenmerk: 2016-BB-68
Aan: dhr. J. Bongers
Van: dhr. F.G.J. Barink
Betreft: PLS-NGE Europaplein Zuid

Inleiding

Naar aanleiding van uw verzoek op 18 oktober j.l. naar de mogelijke aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven (hierna: NGE) op de projectlocatie Europaplein 39 te Elst is voorliggende projectleiderssamenvatting opgesteld. Hierin is nagegaan of ook in het bij dit project behorende projectgebied sprake is van de mogelijke aanwezigheid van NGE. Voor voorliggende Projectleiderssamenvatting niet-gesprongen explosieven (PLS-NGE) wordt de risicokaart NGE (BeoBOM, kenmerk 2012-13) van de gemeente zoals weergegeven in het Blind Guide™ systeem en de gemeentelijke informatiesystemen geraadpleegd. Aanleiding voor de samenstelling van deze PLS zijn de voorgenomen bodemroerende werkzaamheden op deze locatie.

Op basis van de door u aangeleverde gegevens is het projectgebied begrensd. In voorliggende rapportage vindt u een weergave van de verschillende kaartlagen uit de gemeentelijke risicokaart en de geconstateerde indicaties voor de aanwezigheid van NGE. Bovendien is een overzicht opgenomen van de te nemen maatregelen indien werkzaamheden plaats zullen vinden binnen de vastgestelde verdachte gebieden.

Figuur 1. Het projectgebied (in groen) ter plaatse van Europaplein 39 te Elst.

PROJECTLEIDERSSAMENVATTING

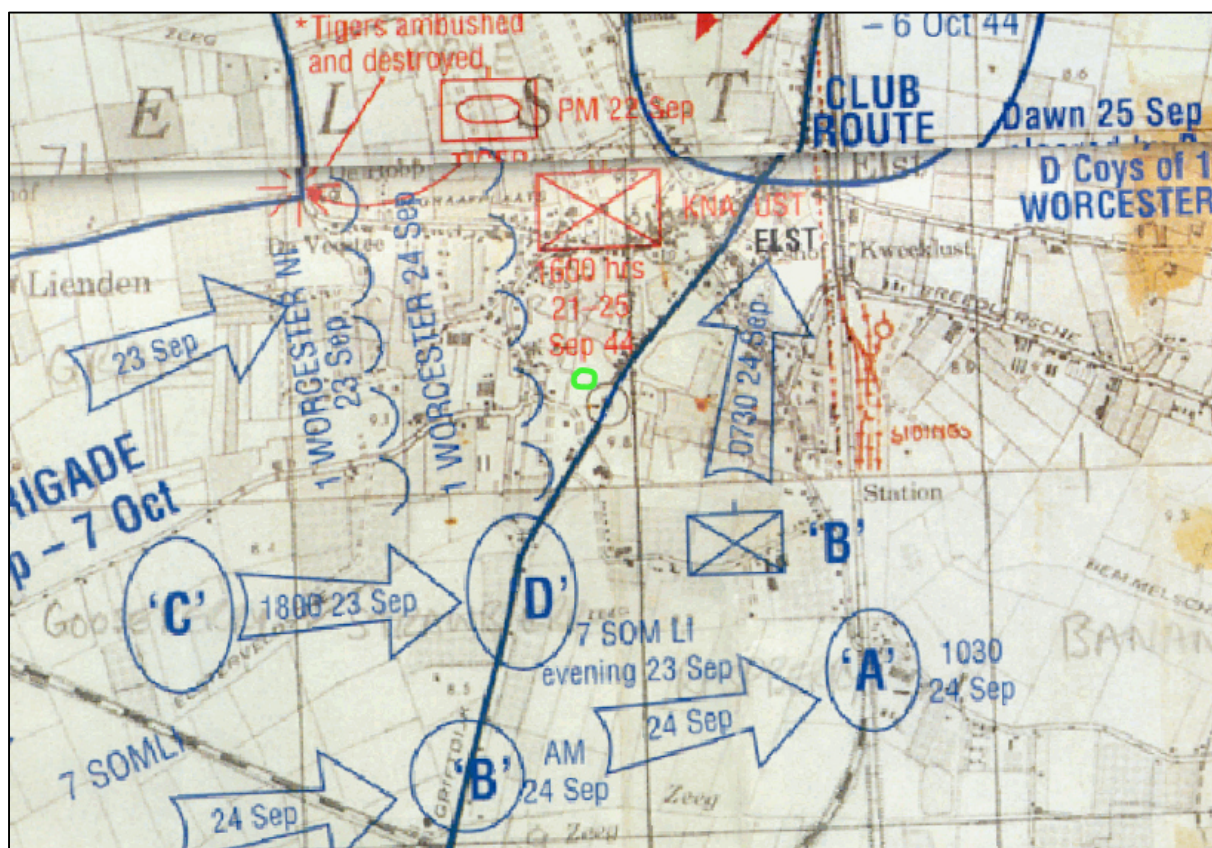
NIET-GESPRONGEN EXPLOSIEVEN

Uit de projectie van de projectlocatie op de risicokaart is gebleken dat zich hier tijdens de Tweede Wereldoorlog diverse oorlogshandelingen hebben afgespeeld waarbij mogelijk NGE in de bodem zijn achtergebleven. Zo is sprake van de aanwezigheid van:

☒	Schuttersput(ten)	☒	Geschutopstelling(en)
☒	Granaatinslag(en)	☐	Munitieopslagplaats(en)
☒	Bominslag(en)	☐	Vernielingslading(en)
☐	Raketinslag(en)	☐	Massaexplosie(s)
☐	Munitievondst(en) MMOD	☐	Dumplocatie(s)
☒	EODD melding(en)	☒	Troepenbeweging(en)
☐	Loopgraaf/loopgraven	☐	V-1 inslag(en)
☒	Beschadigde bebouwing	☐	Mijnenveld(en)
☐	Veldgraf/veldgraven	☐	Vliegtuigcrash(es)
☒	Bombardement(en)	☐	Raketbeschieting(en)
☐	Bunker(s)		

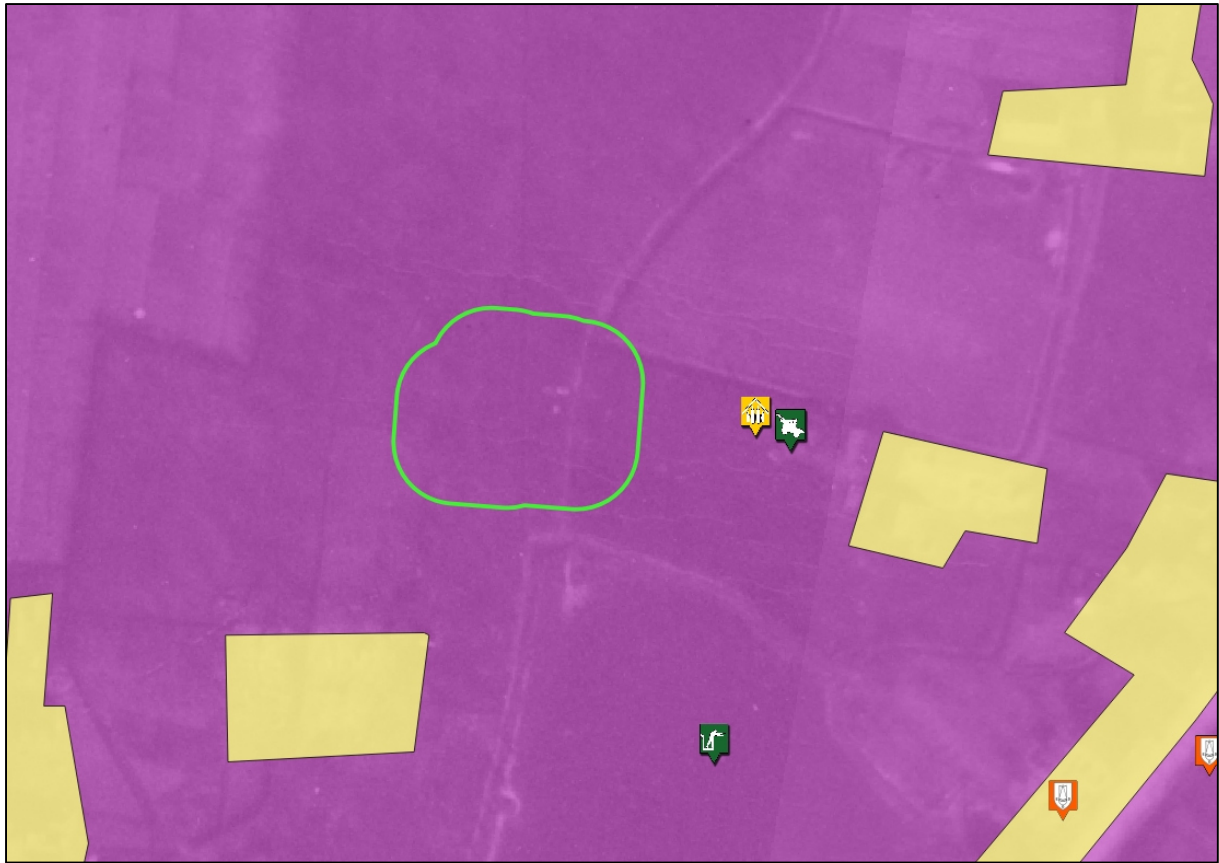
Uit de luchtfotoanalyse voor de risicokaart is tevens gebleken dat het gehele grondgebied van de gemeente Overbetuwe kan worden beschouwd als zijnde getroffen door artillerie- en/of mortierbeschietingen.

Zie onderstaande afbeeldingen voor een overzicht van alle in de risicokaart vastgestelde indicaties en verdachte gebieden binnen en in de directe nabijheid van het projectgebied.

Figuur 2. Het projectgebied geprojecteerd op een stafkaart uit 1943. Op deze kaart zijn de verschillende troepenbewegingen in Elst in september en oktober 1944 ingetekend.

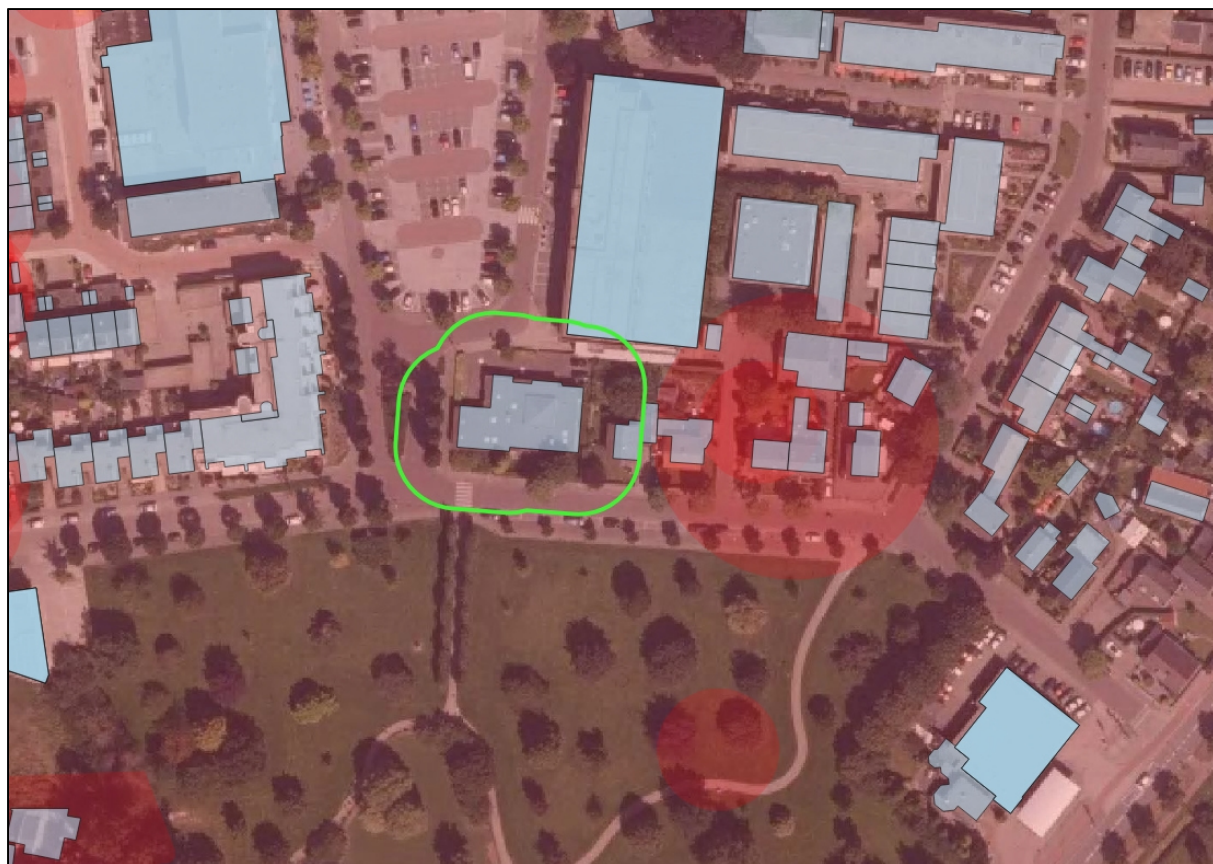
PROJECTLEIDERSSAMENVATTING NIET-GESPRONGEN EXPLOSIEVEN

Figuur 3. Alle indicaties binnen en in de directe nabijheid van het projectgebied, geprojecteerd op luchtfotomateriaal van 15 maart 1945. Hieruit blijkt dat met name sprake is van verstoringsen als gevolg van artilleriebeschietingen en de als gevolg daarvan beschadigde bebouwing (geel). Tevens is sprake van de aanwezigheid van een geschutopstelling met bijbehorende munitieopslagplaats en een schuttersput.

Legenda

	Inslag V-wapen		Versperring		Vliegtuigcrash
	Vernielingslading		Dumplocatie voor NGE		(Raket)beschieting
	Bominslag		Melding EODD		(Tapijt)bombardement
	Granaatinslag		Munitievondst		Veldgraf
	Raketinslag		Sondeerlocatie		
	Geschutopstelling		Overige		
	Bunker		Getuigenverklaring		
	Onderkomen		Ongecontroleerde massaexplosie		
	Schuttersput		Munitieopslag		
	Troepenbeweging		Massaexplosie		
	Beschadigde bebouwing		Mijnenveld		
	Beschieting		Bombardement		
	Troepenbeweging		Dumplocatie		
	Loopgraaf		Massaexplosie		
	Vernielingslading		Vernietigingslocatie		

Figuur 4. De op basis van de verschillende indicaties vastgestelde verdachte gebieden (rood). In blauw de verschillende bodemroerende werkzaamheden, met name woningbouw, uitgevoerd na 1945.

Legenda

Vrijgegeven
In bewerking

Verdacht gebied
Bodemroering

PROJECTLEIDERSSAMENVATTING

NIET-GESPRONGEN EXPLOSIEVEN

In de directe nabijheid van het projectgebied werden sinds 1971 door de Explosieven Opruimingsdienst Defensie onderstaande NGE aangetroffen.

MORA	Ligplaats	Benaming	Nationaliteit
1971065	Vlak aan de Rijksweg	Kisten met munitie, trommels met luchtdoelmunitie, hgr steel, (10 magazijnen 2cm patronen)	Duits
19711712	Plantsoen Gemeentehuis	1 x rookgranaat 25 ponder (leeg)	Brits
19850036	Willemstraat 59	1 x Antitankbrisantgranaatraket van 3.5 inch	Brits
19870745	Naast rijksweg 52 bij afslag Elst	14 x handgranaat Mills 36; 1000 x patronen klein-kalibermunitie, div.	Diverse
19883547	Langedreef 1a	1 x Rookgranaat van 25 ponder (leeg)	Brits

Bovendien is uit de literatuur- en archiefgegevens gebleken dat Elst en wijde omgeving zijn getroffen door artillerie- en mortierbeschietingen met diverse soorten en kalibers geschutmunitie, waarvan het grootste kaliber 15 cm bedraagt. Het gehele projectgebied kan derhalve worden beschouwd als zijnde verdacht op de aanwezigheid van verschoten geschutmunitie van diverse kalibers met een maximum van 15 cm met schokbuis AZ.23 tot een diepte van circa 7,10m+NAP (1.90 m-MV). Hoewel in de nabijheid van het projectgebied tevens een geschutopstelling en een schuttersput zijn gesignaleerd zijn deze niet van directe invloed gebleken.

Binnen de gemeente Overbetuwe hebben sinds de Tweede Wereldoorlog diverse ontwikkelingen plaatsgevonden die van invloed zijn geweest op de bodem. Op locaties waar bodemroerende werkzaamheden zijn uitgevoerd kan worden aangenomen dat (tot op zekere diepte) eventuele aanwezige NGE reeds opgemerkt en verwijderd zijn.

PROJECTLEIDERSSAMENVATTING

NIET-GESPRONGEN EXPLOSIEVEN

Conclusie en (werkadvies)

Op basis van de beschikbare archiefgegevens, literatuur en luchtfotomateriaal kan worden gesteld dat binnen het projectgebied, in de niet-naoorlogs geroerde bodem, de volgende (sub)soorten NGE kunnen zijn achtergebleven:

- Geschutmunitie, met een maximaal kaliber van 15 cm, met schokbuis AZ.23 tot een diepte van maximaal 1,90m minus maaiveld ofwel 7,10m+NAP.

Om de risico's met betrekking op NGE te minimaliseren wordt hieronder per taak een maatregel voorgesteld. Verder is een korte analyse opgenomen van de uit te voeren werkzaamheden en de relatie hiervan met de verdachte gebieden (risico).

Taaknummer	Taak	Risico	Maatregel
1	Sloop bestaande bebouwing en fundering (1,60 m-mv. 7,40m+NAP)	Stoten/bewegen van NGE	Projectinstructie NGE aannemer en werknemers
2	Uitgraven nieuwe parkeerkelder.	Stoten/bewegen van NGE	Analoge oppervlakedetectie met gelijktijdige benadering van verdachte objecten tot 1,90m-mv ofwel 7,10m+NAP